

Bedankt om deze QR-code te scannen
en je aanwezigheid te registreren

Kick-off

Vandaag

- ▲ Waarom een nieuw leerplan?
- ▲ Hoe hebben we dit aangepakt?
- ▲ Wat is het geworden?
 - ▲ Leer Lokaal
 - ▲ De bouwstenen
 - ▲ Hoe lees ik Leer Lokaal?
 - ▲ De digitale tool
 - ▲ Wat nu?

Feest!

Waarom een nieuw leerplan?

1998...

...

1998

Uit het ontwikkelingsplan ICT

ICT is het middel om audiovisuele boodschappen te ontvangen, te bewerken, te creëren en te zenden.

Digitale leermiddelen in functie van communicatie van audiovisuele boodschappen zijn:

- ▲ toestellen voor het digitaliseren van beeld (digitale camera, digitaal fototoestel, scanner...);
- ▲ toestellen voor het digitaliseren van geluid (computer, mp3-speler, minidisk ...);
- ▲ toestellen voor zenden van audiovisueel beeld (dvd-speler, mobiele telefoon, computer, televisie...);
- ▲ toestellen voor ontvangen van audiovisueel beeld (televisie, dvd-speler, mobiele telefoon, computer...);

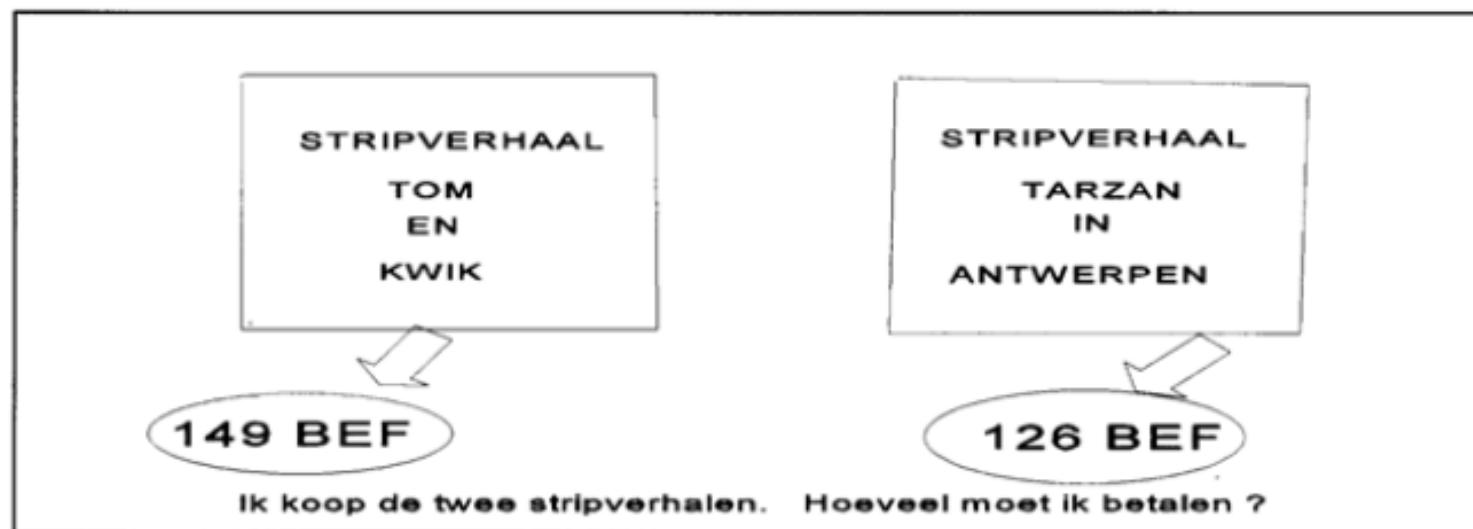
Uit het leerplan wiskunde

Voorbeelden

Lagere school: 8 j. en >

Op een werkblad worden aan de leerlingen pictogrammen, die illustreren wat de leerlingen al leerden, aangeboden. De leerlingen dienen bij de pictogrammen te verwoorden waarvoor ze de uitgebeelde wiskundige procedure in de werkelijkheid nodig kunnen hebben.

Bv. klok → kloklezen: uur van aanvang tv-programma's in krant opzoeken
geld → betalen in de winkel
lengtematen → bij het spel op de speelplaats/het speelplein de penaltystip bepalen.

Een verander(en)de maatschappij

Nieuwe eindtermen?

Daarom wil Weyts de eindtermen - de doelstellingen die de scholen moeten halen - van het basisonderwijs aanscherpen, met meer aandacht voor het verwerven van kennis, klinkt het bij zijn kabinet. De nieuwe eindtermen moeten klaar zijn tegen september 2021 en moeten over twee of drie jaar in voege zijn.

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: aanpak minimumdoelen basisonderwijs, eerste graad secundair onderwijs en zevende leerjaar secundair onderwijs

De onderwijskwaliteit staat onder druk. Dit werd reeds meermaals bevestigd via de dalende trends in internationaal vergelijkend onderzoek. Daarom is het logisch en raadzaam om de basis van ons onderwijs aan te pakken en dus de minimumdoelen voor het basisonderwijs te actualiseren en ambitieuzer te maken. We focussen op een stevige basis ter voorbereiding van een succesvolle studiecarière in het secundair onderwijs en het hoger onderwijs. We zorgen ervoor dat de minimumdoelen Nederlands voor het kleuteronderwijs te bereiken zijn. Daarnaast komt de focus in het lager onderwijs te liggen op Nederlands en wiskunde en gaat minstens de helft van de onderwijstijd naar Nederlands en wiskunde, in betrokken leergebieden en/of in andere leergebieden.

Simultaan worden de minimumdoelen van de eerste graad secundair onderwijs geactualiseerd en de minimumdoelen van het zevende leerjaar secundair onderwijs vastgelegd. Ook hier wordt er prioriteit gegeven aan Nederlands, wiskunde, wetenschappen en andere talen.

Buitengewoon onderwijs

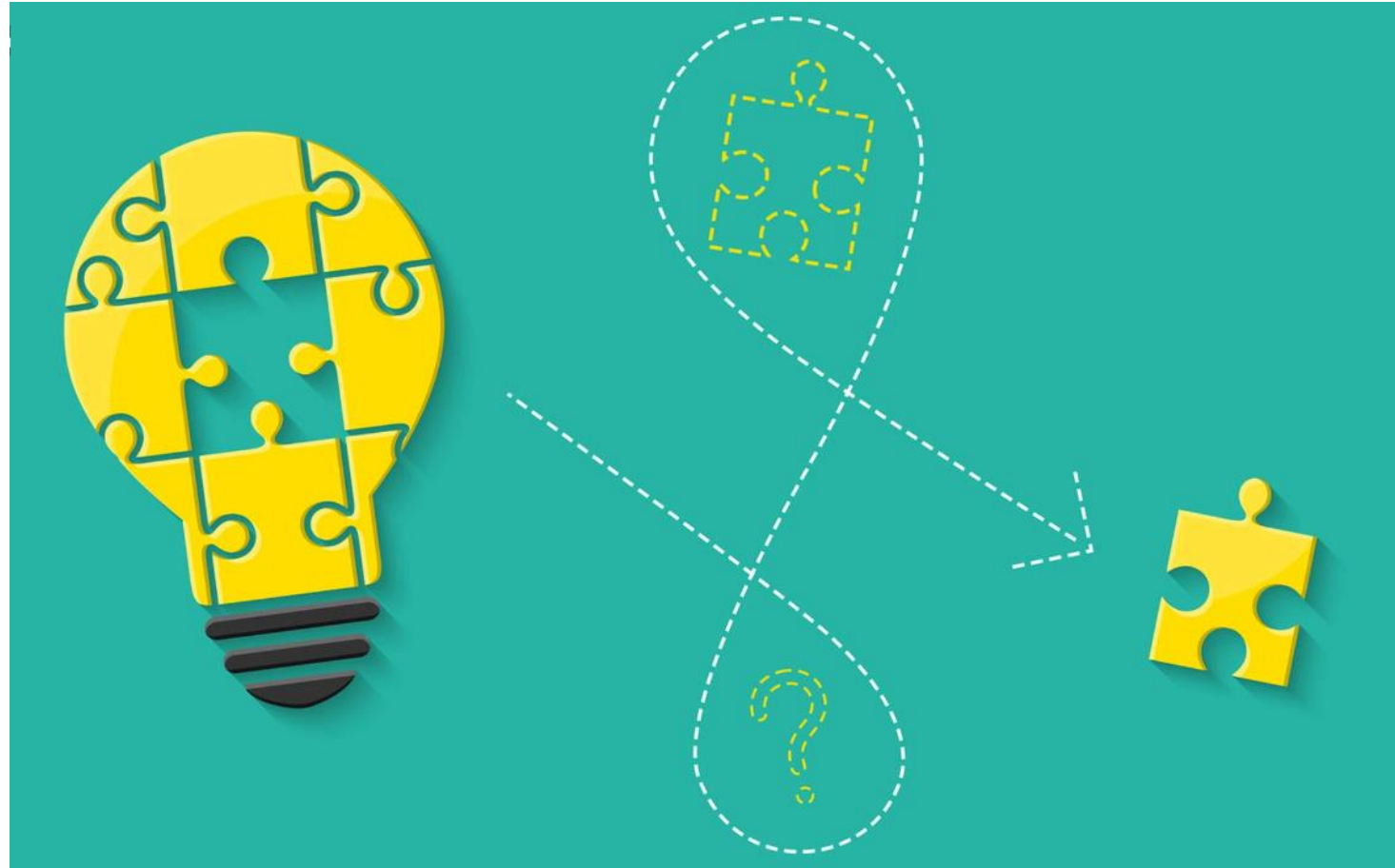

Waarom een nieuw leerplan?

Hoe hebben we dit aangepakt?

Intern

Leerplanschrijvers

Focusgroepen OVSG

Focusgroepen werkveld

**ONDERWIJS
INSPECTIE**

OOG VOOR KWALITEIT

**Vlaamse
overheid**

Een expertenblik

Waar haalden we de mosterd?

Wat werkt in onderwijs?

www.onderwijsdoelen.be

+

Wat is het geworden?

Filmpje

In een echt leerlokaal:
een plek om te leren ondersteund
door professionals

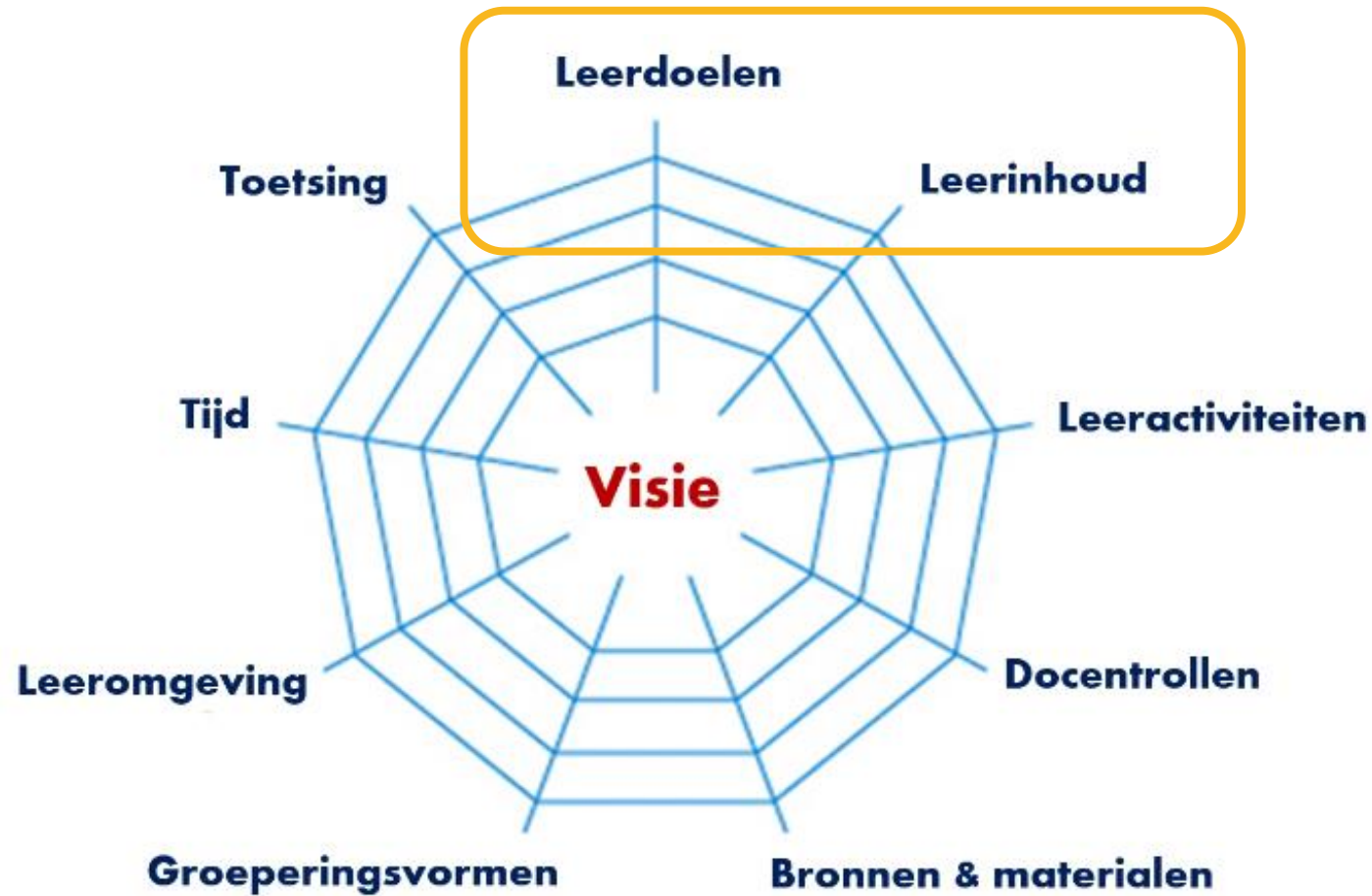
Glokaal:
van dicht bij de leerling en zijn
omgeving tot echte wereldburgers

De gemeente maakt school:
gemeentelijk onderwijs is verweven met kinderopvang, sport, cultuur, wonen, werken,
integratie en sociaal beleid

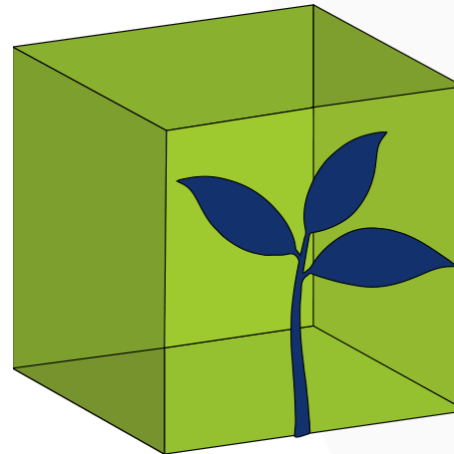
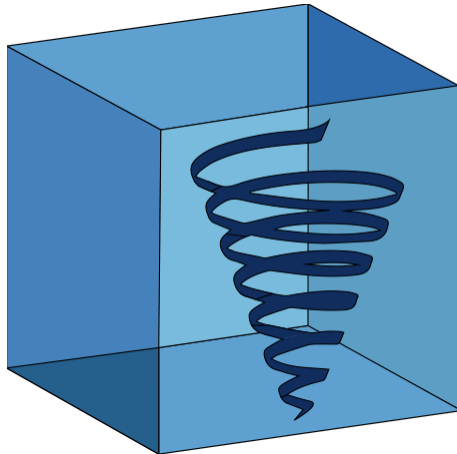
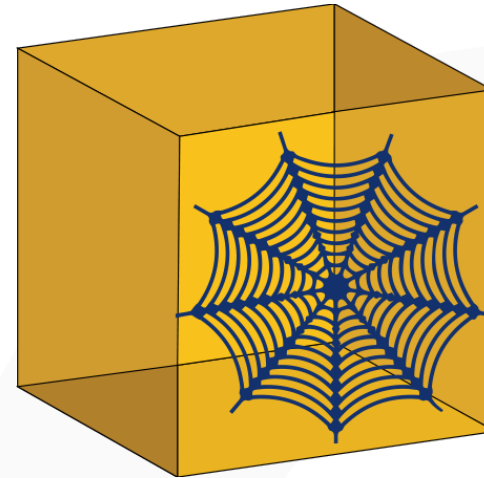
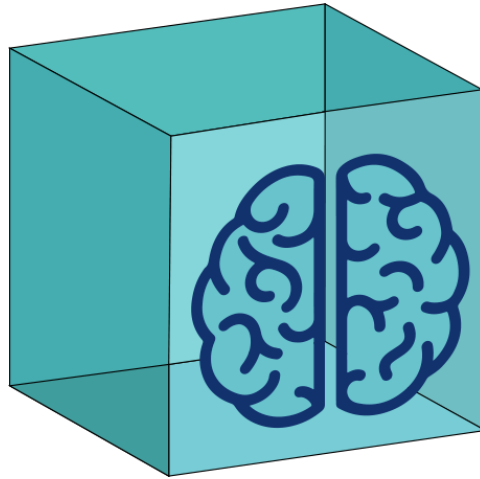
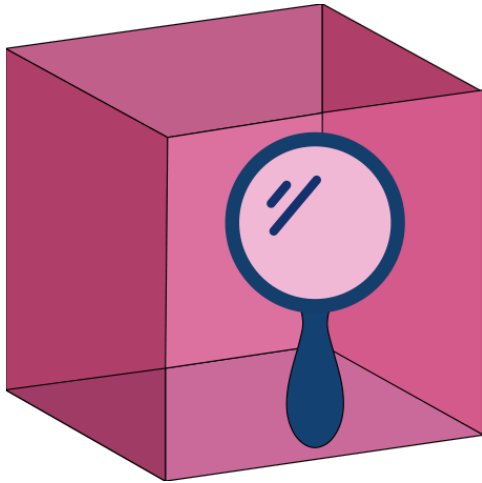
Een visie

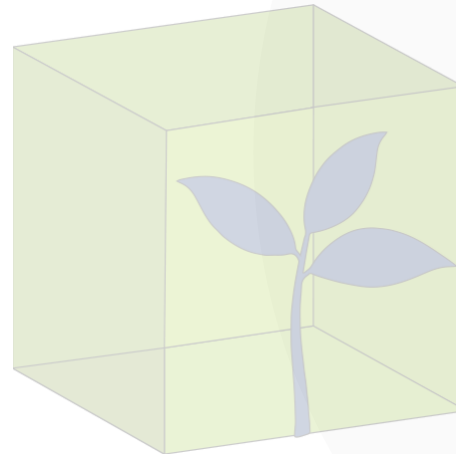
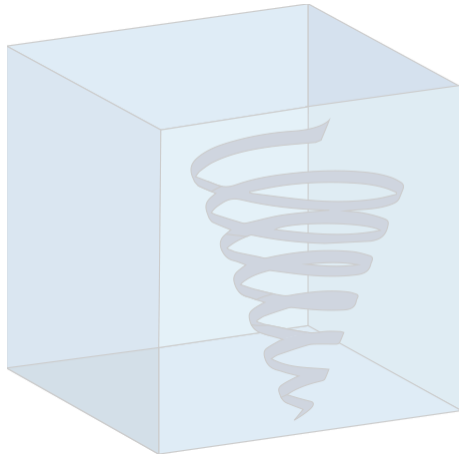
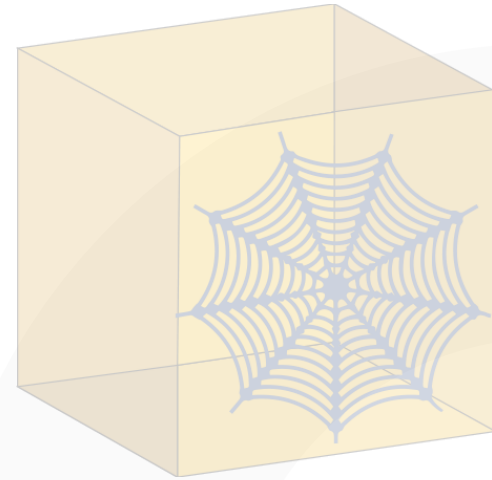
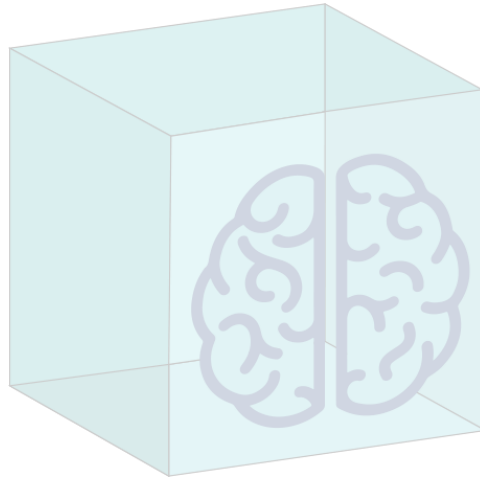
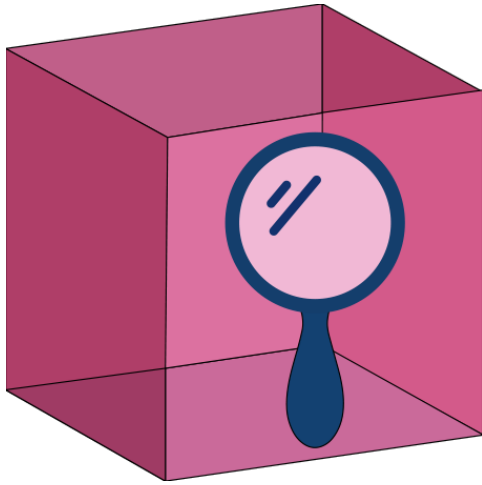
Van den Akker, 2003

5 bouwstenen

5 bouwstenen

Totale persoonlijkheidsontwikkeling

1. Lichamelijke en geestelijke gezondheid

2. Nederlands

3. Andere talen

4. Digitale competenties

5. Sociaal-relatieve competenties

6. STEM

7. Burgerschap

8. Historisch bewustzijn

9. Ruimtelijk bewustzijn

10. Duurzaamheid

11. Economische competenties

12. Juridische competenties

13. Leercompetenties

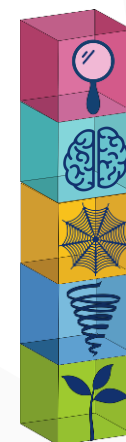
14. Zelfbewustzijn

15. Ondernemingszin

16. Cultureel bewustzijn

Nederlands

Frans

Leren leren

MMWT

Wiskunde

ICT

Muzische
vorming

Lichamelijke
opvoeding

Sociale
vaardigheden

Vrije ruimte

Nederlands

Frans

Leer-
competenties

Ik en de
wereld

Wiskunde

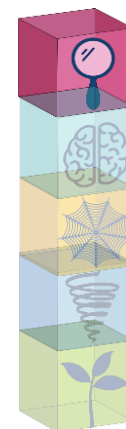
Digitale
geletterdheid

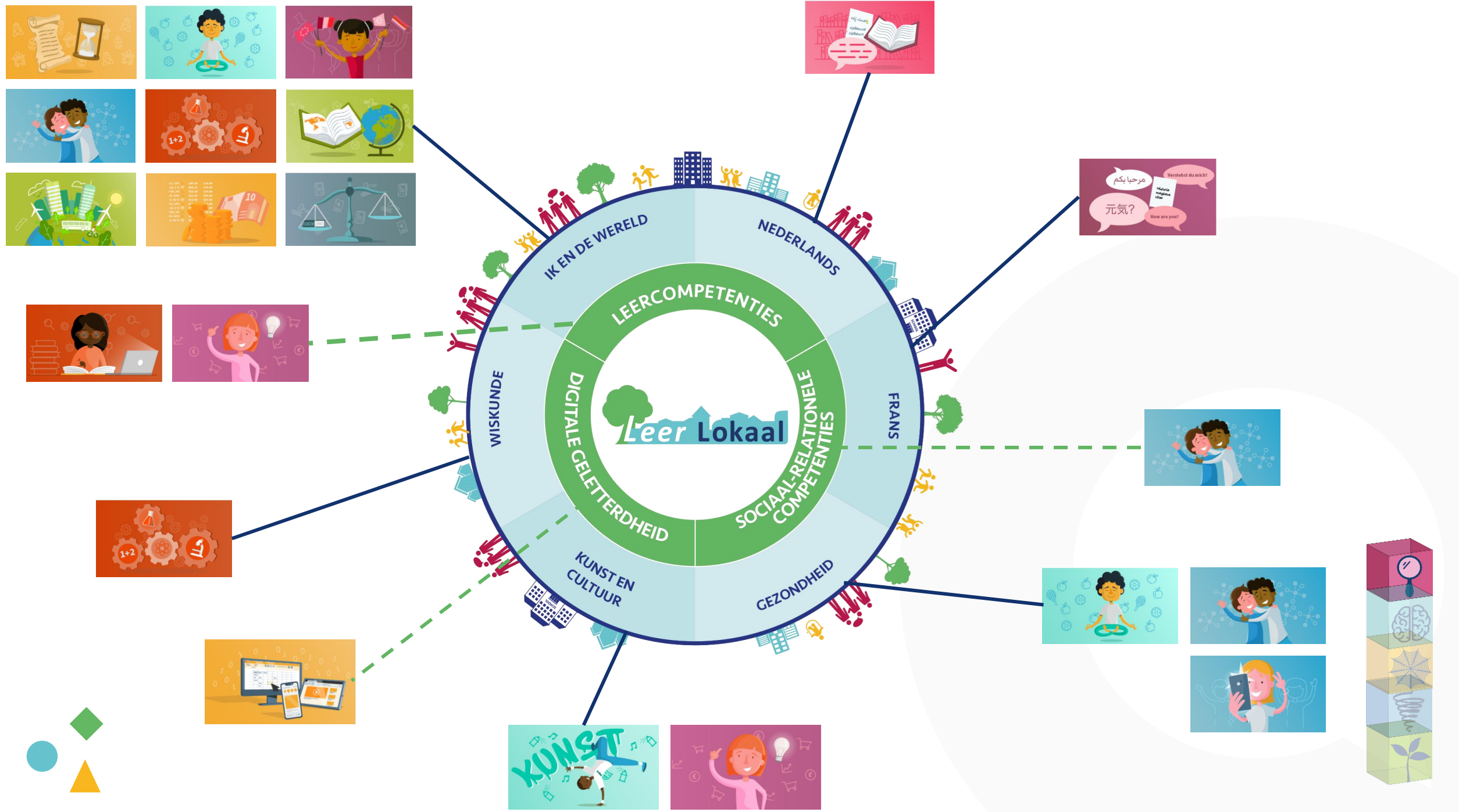
Kunst en
cultuur

Gezondheid

Sociaal-
relationele
competenties

Autonome
ruimte

Meer weten over de sleutelcompetenties?

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

ContactThema's A-ZEvenementen

Zoeken

ZOEKEN

HomeOudersLeerlingenStudentenCursistenOnderwijspersoneelDirecties, administraties en besturen

[Home](#) / [Directies, administraties en besturen](#) / [Onderwijsinhoud en leerlingenbegeleiding](#) / [Secundair onderwijs](#) / [Sleutelcompetenties](#)

Sleutelcompetenties

16 sleutelcompetenties vormen de basis voor de nieuwe eindtermen. De eindtermen worden geformuleerd in functie van deze sleutelcompetenties en niet langer in functie van vakken of leergebieden. Hierdoor vervalt het onderscheid tussen vak- of leergebiedgebonden en vak- of leergebiedoverschrijdende onderwijsdoelen. De verbinding tussen de onderwijsdoelen en de vakken of leergebieden of vakkenclusters en leergebiedclusters gebeurt via de leerplannen op school.

Onderwijsdoelen.be

Op onderwijsdoelen.be vind je alle doelen die de overheid vastlegt voor het basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs en hoger onderwijs.

[Naar onderwijsdoelen.be](#)

16 sleutelcompetenties: wat houden ze in?

Lees wat de 16 sleutelcompetenties betekenen.

KlasCement: 16 sleutelcompetenties - informatie en lesmateriaal

Vind leermiddelen over elke sleutelcompetentie bij KlasCement.

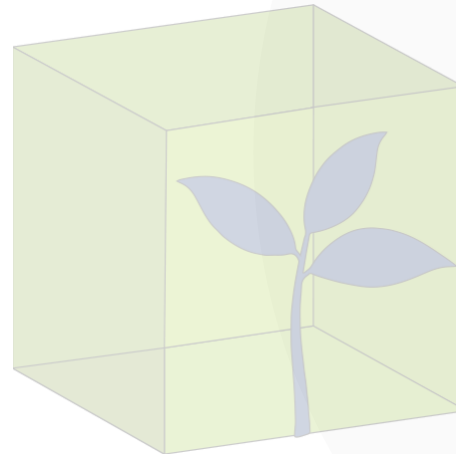
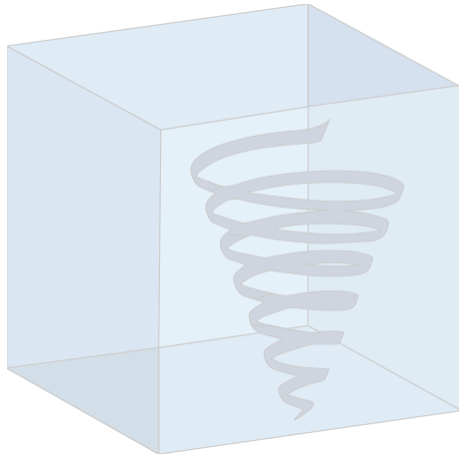
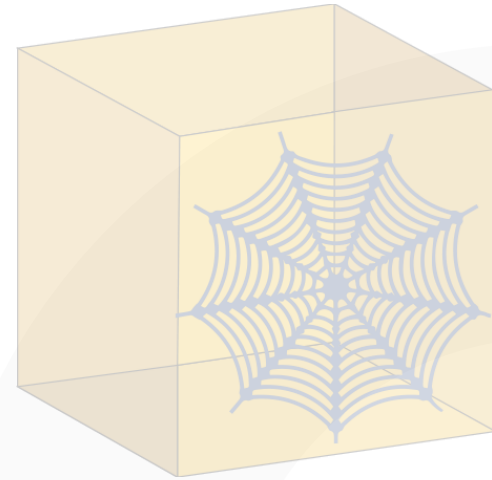
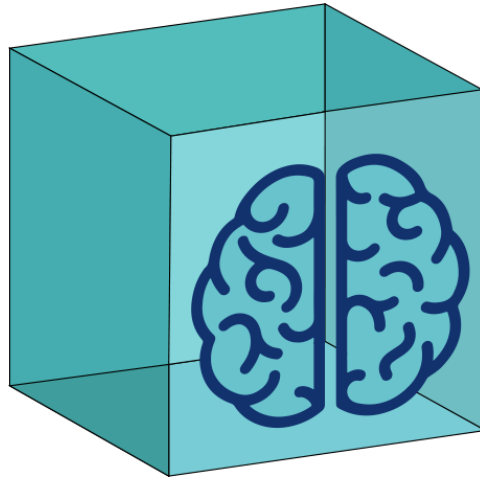
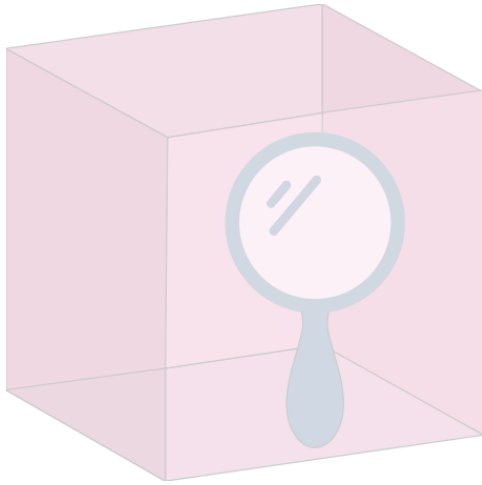
Privacy-instellingen

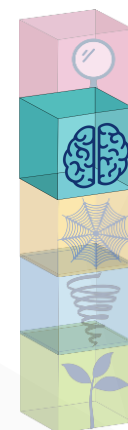
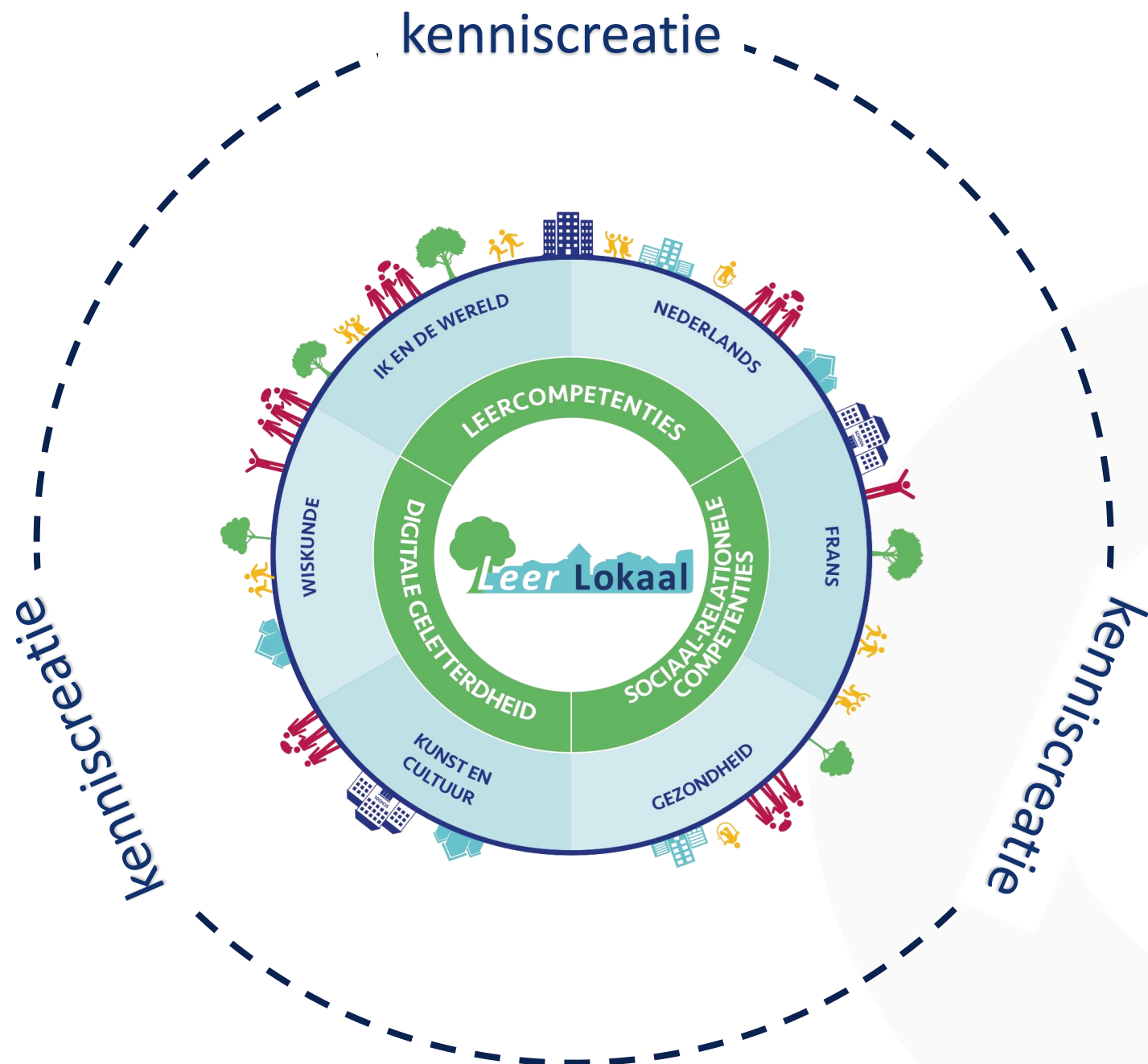
Klasse: basisprincipes en veelgestelde vragen

- Lees de veelgestelde vragen over de nieuwe eindtermen.
- Ontdek de basisprincipes voor de nieuwe eindtermen.

5 bouwstenen

Hoe?

▲ Leren en memoriseren

Je krijgt 30 seconden om deze letterreeks te memoriseren.

LLAEAORKLE

LEER LOKAAL

▲ Wiskunde: Getallen optellen en aftrekken

Bij aftrekkingen het splitsen van getallen toepassen.

▲ Digitale geletterdheid: basisvaardigheden

Eenvoudige, functionele handelingen in een gekende tool begrijpen en correct uitvoeren

Ballonnen prikken - plus en min met brug over 10

▲ Starten vanuit een onderzoeksvraag

Stel dat er een brug gebouwd wordt van de aarde naar de maan en we beginnen nu met lopen, komen we dan aan voordat we oud zijn?

Bron: Rekenen voor je leven – Edward van de Vendel, Ionica Smeets, Floor de Goede

- ▲ Welke **ervaring** of voorkennis heb je nodig om met deze vraag aan de slag te gaan?
- ▲ Welke **informatie** heb je nog nodig? Welke inhoud kan je hierbij overbrengen?
- ▲ Welke **vaardigheden** kan je inzetten? Welke vaardigheden kan je hierbij aanleren/inoefenen?
- ▲ Welke **attitude(s)** heb je hiervoor nodig?

Ervaring

- ▲ wandeling met de klas (afstand – gemiddelde snelheid)
- ▲ brug gebouwd met lego, stokjes, zand,...
- ▲ bezoek aan planetarium
- ▲ stripverhalen lezen
- ▲ ...

Vaardigheden

- ▲ schatten – cijferen – hoofdrekenen
- ▲ teken op schaal
- ▲ cirkels tekenen
- ▲ bruggen bouwen met verschillende materialen (techniek)
- ▲ op wandeling om een gemiddeld tempo te bepalen
- ▲ dag en nacht
- ▲ ...

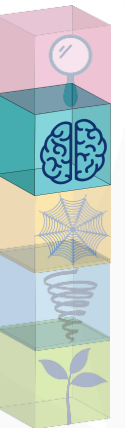

Informatie

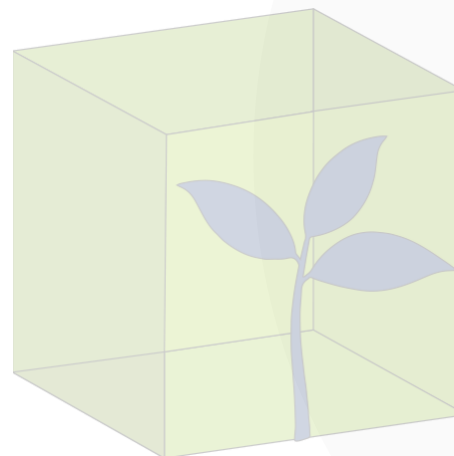
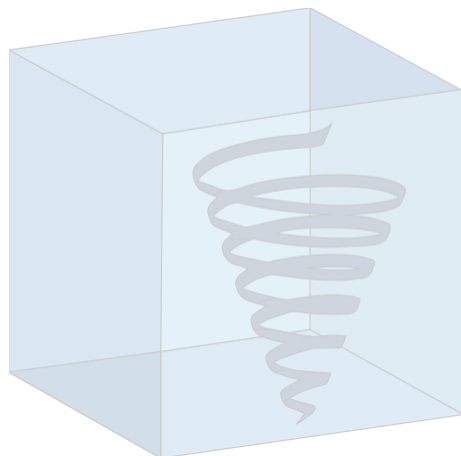
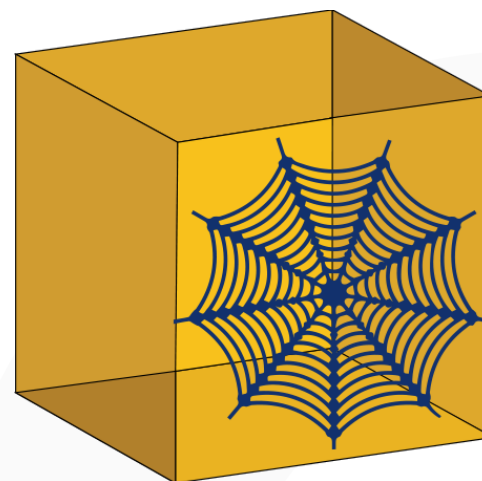
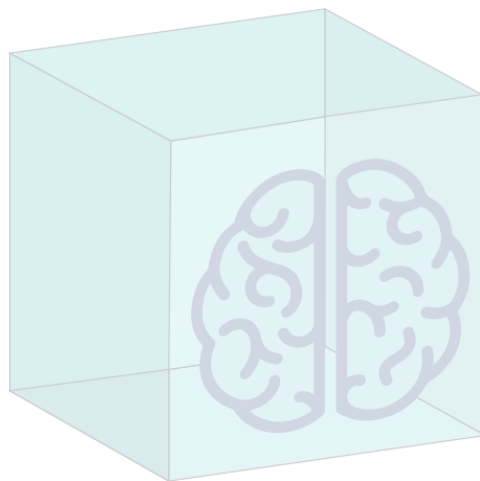
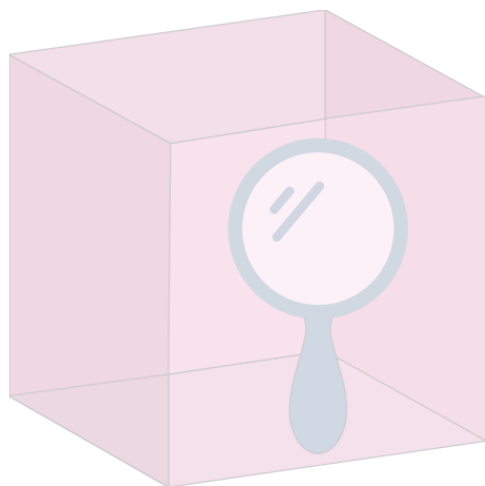
- ▲ Maan – aarde – planeten: Hoe werkt ons zonnestelsel?
- ▲ Hoe oud worden mensen gemiddeld?
- ▲ Ligt elk punt op aarde even ver van de maan?
- ▲ Kan je overleven in de ruimte?
- ▲ Wat is de langste brug op aarde? Hoe bouwen we bruggen? Welke bruggen bestaan er?
- ▲ Telt een jaar evenveel dagen? Is dit belangrijk voor onze berekening?
- ▲ ...

Attitudes

- ▲ Bereid zijn om zichzelf vragen te stellen over de aanpak voor, tijdens en na het oplossen van een wiskundig probleem en op basis hiervan de aanpak willen bijsturen.
- ▲ Bereid zijn verstandige zoekstrategieën aan te wenden die helpen bij het aanpakken van wiskundige problemen.
- ▲ Een experimentele en explorerende aanpak tonen om meer te weten te komen over techniek.
- ▲ ...

5 bouwstenen

Samenhang via slim geïntegreerd werken

Stel dat er een brug gebouwd wordt van de aarde naar de maan en we beginnen nu met lopen, komen we dan aan voordat we oud zijn?

- ▲ Ervaring
- ▲ Informatie
- ▲ Vaardigheden
- ▲ Attitudes

Leergebied Ik en de wereld
Thema Ruimte
Leerlijn **De Aarde in de ruimte**

Leergebied Wiskunde
Thema Meetkunde
Leerlijn **Meetkundige hulpmiddelen**

Leergebied Leercompetenties
Leerlijn **Problemen oplossen** TRANSVERSAAL

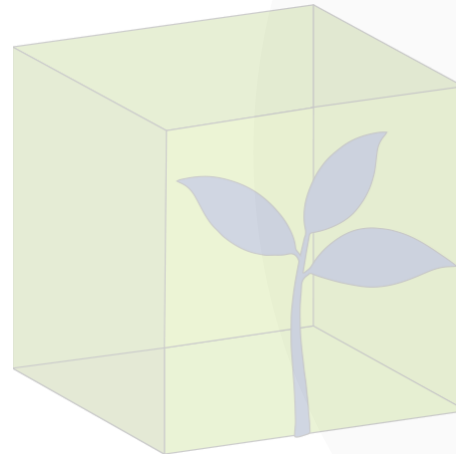
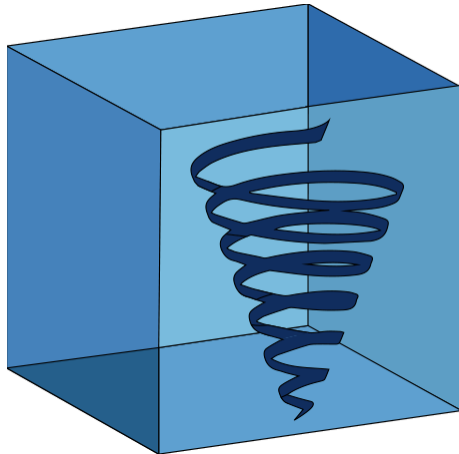
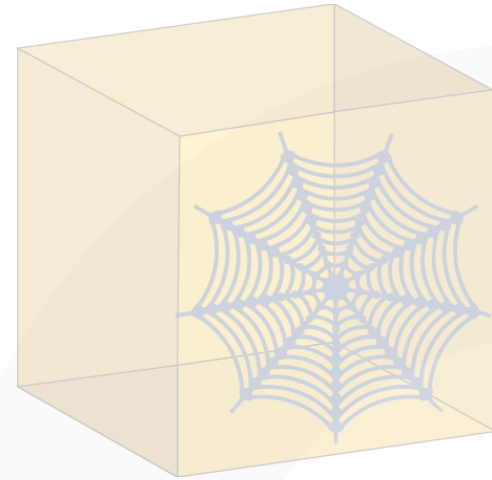
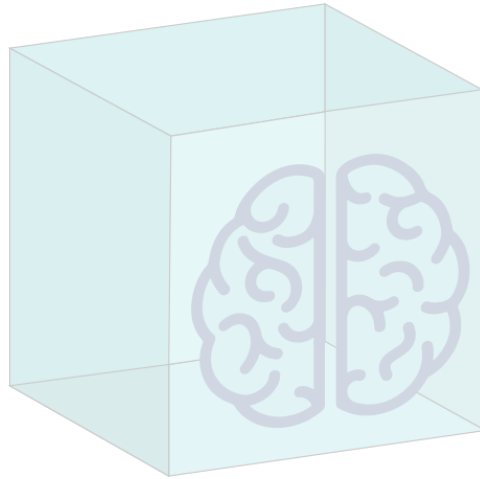
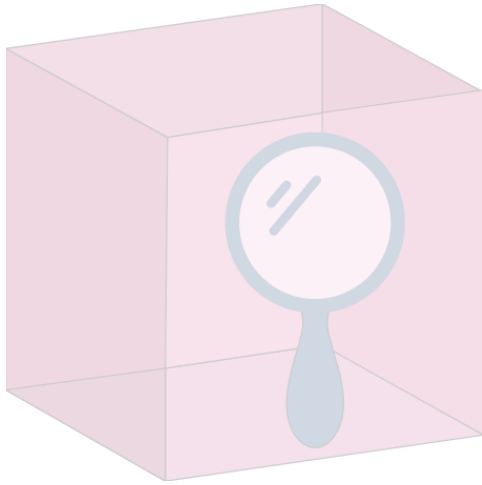
Leergebied Nederlands
Thema Schriftelijke taalvaardigheid
Leerlijn **Rijke en gevarieerde teksten lezen en begrijpen**

Leergebied Ik en de wereld
Thema Techniek
Leerlijn **Techniek maken en gebruiken**

Leergebied Sociaal-relatieve competenties
Leerlijn **Sociaal engagement** TRANSVERSAAL

5 bouwstenen

Continue ontwikkeling

spiraalcurriculum

nieuwe inhoud

herhaling

nieuwe inhoud

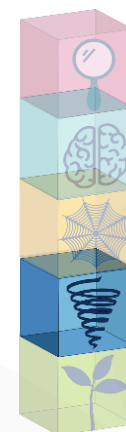
herhaling

nieuwe inhoud

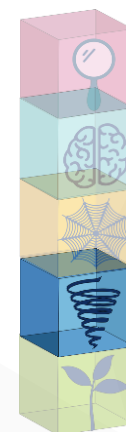

stijgende
moeilijkheidsgraad

- ▲ herhalen
- ▲ toenemen in complexiteit
- ▲ verbanden
- ▲ eerst aanbieden
- ▲ van onder naar boven

Fases Leer Lokaal		Doelgroep
Uitbreidingsfase		Leerlingen(groepen) die verder gaan dan de inhoud uit Leer Lokaal.
reguliere curriculum	fase 4	Vijfde en zesde leerjaar 10 – 11-jarigen
	fase 3	Tweede, derde en vierde leerjaar 7 – 9-jarigen
	fase 2	Kleuteronderwijs leerplichtig en eerste leerjaar 5 – 6-jarigen
	fase 1	Niet-leerplichtige kleuters tot en met de tweede kleuterklas 2,5 – 4-jarigen
Aanloophase		Doelen specifiek buitengewoon onderwijs. Leerlingen die bepaalde verwachte vaardigheden bij aanvang kleuteronderwijs niet beheersen.

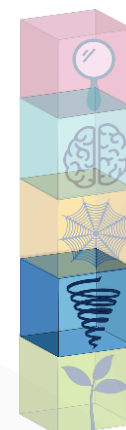

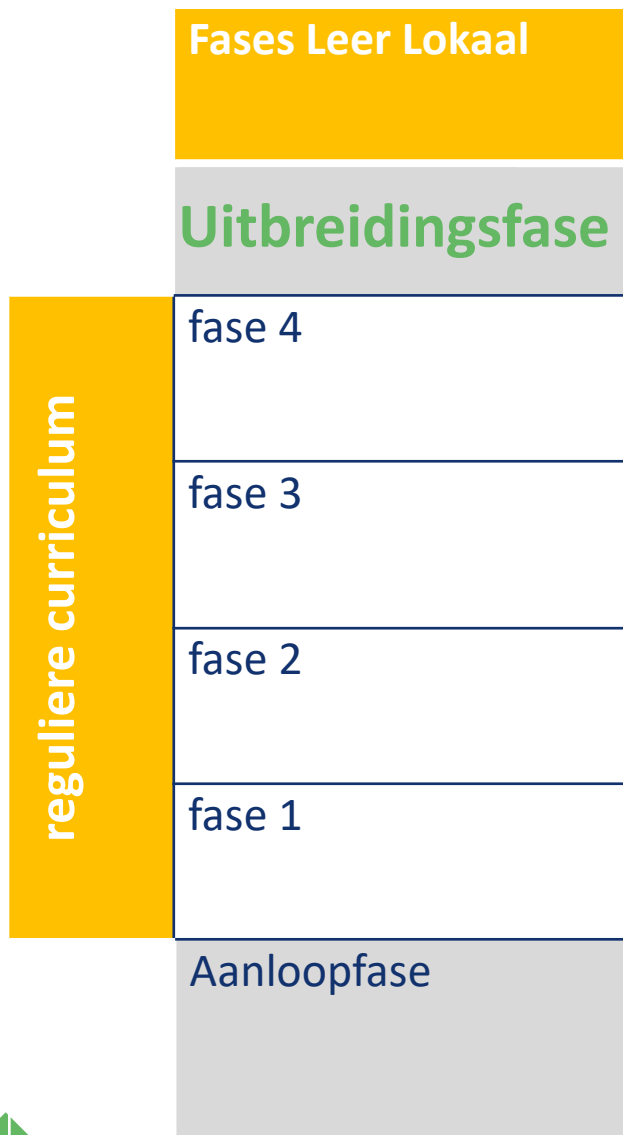

Fases Leer Lokaal		Doelgroep
reguliere curriculum	Uitbreidingsfase	
	fase 4	
	fase 3	
	fase 2	6 jarigen
		5-6 jarigen
		5 jarigen
	fase 1	
Aanloopfase		

Scharniermoment
Verbindende doelen

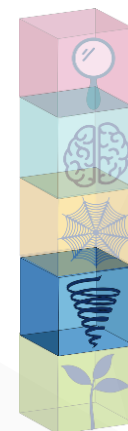
▲ Facultatieve leerlijn met doelen die boven de ET gaan

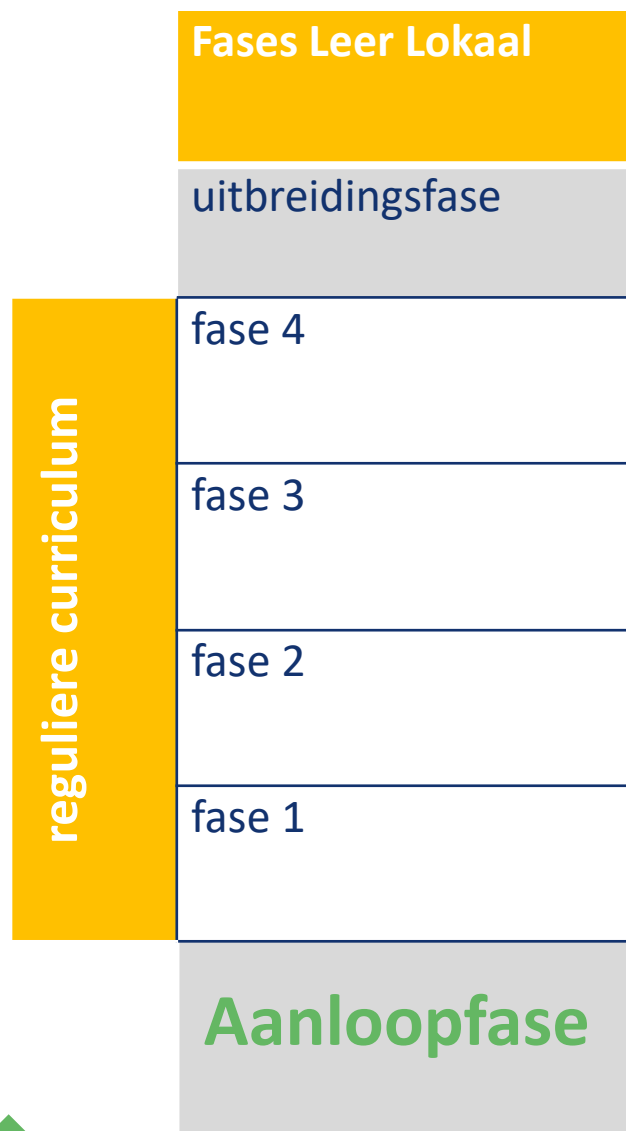
Uitbreidings-
fase

Beseffen dat niet alle verhoudingen lineair zijn.

De verhoudingsfactor berekenen.

Leerlijn – getallen: verhoudingen en relaties

▲ Facultatieve leerlijn - doelen die niet in het reguliere curriculum zijn opgenomen

Aanloophase

Zich aan materialen, dieren en personen hechten.

OD-T2 SEO sob 19. OD-T2 WER maa 77. OD-T2 WER maa 78. OD-T2 WER maa 79.

Verwijdering van een vertrouwd persoon aanvaarden.

OD-T2 SEO sob 18. OD-T3 SEO dao 87 OD-T3 SEO dao 88 OD-T3 SEO som 224

Bereid zijn tot medewerking en samenwerking met verzorger/begeleider.

OD-T2 SEO sob 17. OD-T2 WER red 58. OD-T2 WER red 62. OD-T3 SEO dao 83

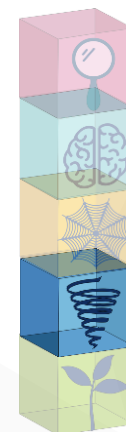
Vertrouwde personen herkennen.

OD-T2 SEO sob 16. OD-T3 SEO dao 84

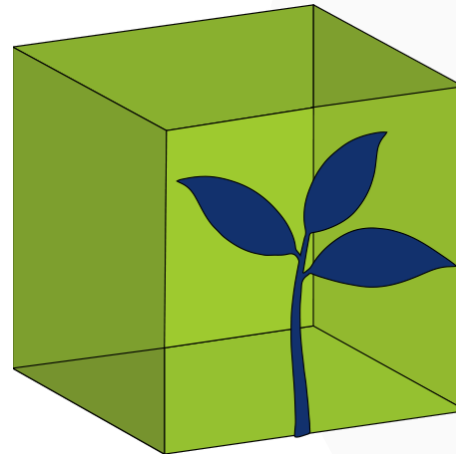
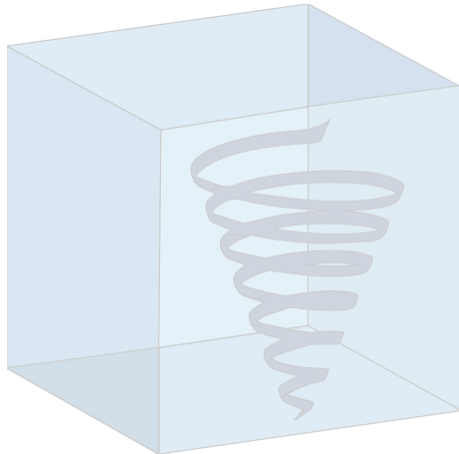
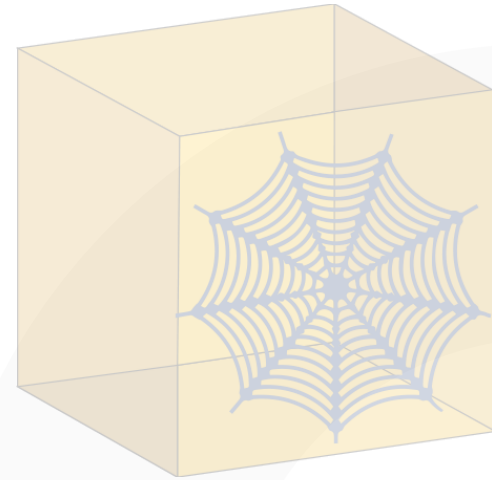
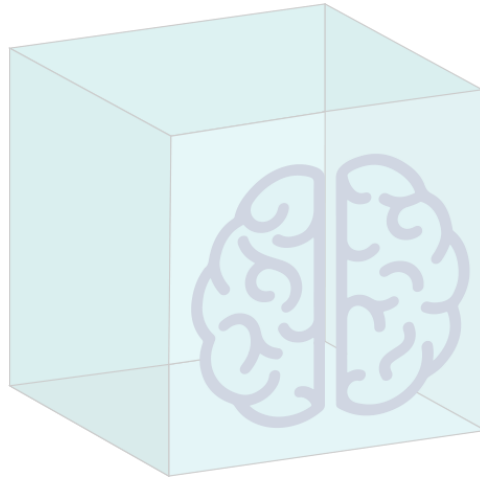
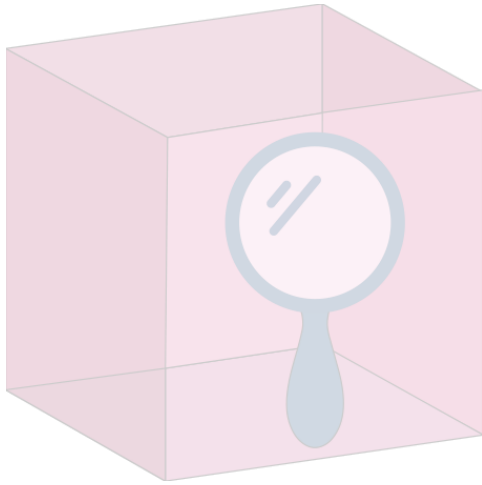
Het onderscheid tussen zichzelf en anderen ervaren (scheiding ik-niet ik).

OD-T2 SEO sob 15. OD-T3 SEO dao 34 OD-T3 SEO dao 44

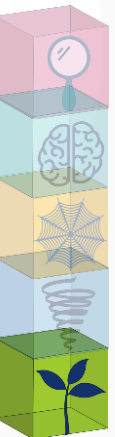
Leerlijn – sociaal engagement

5 bouwstenen

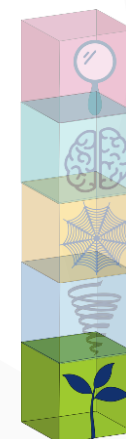

Leerlingen begeleiden

		BASISLEERLIJN	ONDERSTEUNINGS- LEERLIJN	VERDIEPINGSLEERLIJN
uitbreidingsfase				
reguliere curriculum	fase 4	WAT LEREN LEERLINGEN IN OPBOUW NAAR OD / ET?	WAT KAN VOOR SOMMIGE LEERLINGEN HELPEN? WELKE DEELSTAPPEN KAN JE INPLANNEN?	WAT KUNNEN LEERLINGEN HIER NOG OVER LEREN?
	fase 3			
	fase 2		VERBINDENDE DOELEN	
	fase 1			
aanloopfase				
attitudes				

Even samenvatten

Hoe lees ik Leer Lokaal?

Leergebied

Thema

Leerlijn

Nederlands

Mondelinge taalvaardigheid

Rijke en gevarieerde teksten beluisteren en begrijpen

Leergebied **Nederlands**

Thema	Mondelinge taalvaardigheid
Leerlijn	Rijke en gevarieerde teksten beluisteren en begrijpen
Leerlijn	Strategieën gebruiken bij het luisteren
Leerlijn	Rijk en gevarieerd spreken
Leerlijn	Strategieën gebruiken bij het spreken
Leerlijn	Verzorgd spreken en presenteren
Leerlijn	Gesprekken voeren

nieuwe inhoud

herhaling

nieuwe inhoud

herhaling

nieuwe inhoud

stijgende
moeilijkheidsgraad

- ▲ herhalen
- ▲ toenemen in complexiteit
- ▲ verbanden
- ▲ eerst aanbieden
- ▲ van onder naar boven

Fases Leer Lokaal		Doelgroep
reguliere curriculum	uitbreidingsfase	Leerlingen(groepen) die verder gaan dan de inhoud uit Leer Lokaal.
	fase 4	Vijfde en zesde leerjaar 10 – 11-jarigen
	fase 3	Tweede, derde en vierde leerjaar 7 – 9-jarigen
	fase 2	Kleuteronderwijs leerplichtig en eerste leerjaar 5 – 6-jarigen
	fase 1	Niet-leerplichtige kleuters tot en met de tweede kleuterklas 2,5 – 4-jarigen
	aanloopfase	Doelen specifiek buitengewoon onderwijs. Leerlingen die bepaalde verwachte vaardigheden bij aanvang kleuteronderwijs niet beheersen.

reguliere curriculum	
Fases Leer Lokaal	Doelgroep
uitbreidingsfase	
fase 4	
fase 3	
fase 2	6 jarigen
	5-6 jarigen
	5 jarigen
fase 1	
aanloopfase	

→ Scharniermoment
Verbindende doelen

		BASISLEERLIJN	ONDERSTEUNINGS- LEERLIJN	VERDIEPINGSLEERLIJN
	uitbreidingsfase			
reguliere curriculum	fase 4	WAT LEREN LEERLINGEN IN OPBOUW NAAR OD / ET?	WAT KAN VOOR SOMMIGE LEERLINGEN HELPEN? WELKE DEELSTAPPEN KAN JE INPLANNEN?	WAT KUNNEN LEERLINGEN HIER NOG OVER LEREN?
	fase 3			
	fase 2		VERBINDENDE DOELEN	
	fase 1			
	aanloopfase			
	attitudes			

[illegible]

Basisleerlijn

- ▲ Specifieke aandacht voor **overgang kleuter - lager**
- ▲ Bevat **geconcordeerde en niet-geconcordeerde doelen**

Fase Leeftijd >	Basisleerlijn Wat leren leerlingen in opbouw naar OD/ET?
4	<i>De formule voor de volumeberekening van een balk en kubus onderzoeken en gebruiken bij functionele schat- en meetoefeningen, berekeningen en probleemstellingen.</i> <i>De formule voor de volumeberekening van een balk en kubus onderzoeken: oppervlakte grondvlak $\times$ hoogte.</i> Concreet aangeven hoe de inhoud van een balk wordt bepaald. ET WIS met 2.10 OD-BA WIS met TD 38.a OD-BA WIS met HD 39 OD-T7 WIS met 2.10 <i>Vanuit verschillende concrete situaties ontdekken dat objecten met eenzelfde volume een ander gewicht kunnen hebben.</i> Het verband tussen volume, inhoud en gewicht begrijpen en toepassen vanuit de referentie 1 l water weegt 1kg en heeft een volume van 1 dm³. ET WIS met 2.6 OD-BA WIS met HD 35 OD-T7 WIS met 2.6

Ondersteuningsleerlijn

- ▲ **Facultatieve leerlijn** met **ondersteunende tussendoelen**, steeds in relatie tot doelen uit de basisleerlijn
- ▲ Is **NIET** de leerlijn van de ‘zwakkere leerlingen’
- ▲ Ruimte voor **schooleigen curriculumontwikkeling**

Fase Leeftijd >	Basisleerlijn Wat leren leerlingen in opbouw naar OD/ET?	Ondersteuningsleerlijn Wat kan voor sommige leerlingen helpen? Welke deelstappen kun je inplannen?
4	Vrij lezen van teksten geschikt voor deze leeftijd inclusief digitale teksten. ET NED lez 3.3 ET NED lez 3.5 OD-BA NED lez HD 78 OD-BA NED lez TD 78.a OD-BA NED lez TD 78.b OD-BA NED lez HD 80 OD-BA NED lez TD 80.a OD-BA NED lez TD 80.b OD-BA NED lez HD 82 OD-BA NED lez TD 82.a OD-BA NED lez TD 82.b OD-BA NED lez TD 105.a OD-BA NED lez TD 106.a OD-BA NED lez TD 107.a OD-BA NED lez TD 108.a Geautomatiseerd lezen met voldoende snelheid, vloeiendheid en zelfstandigheid. ET NED lez 3.3 ET NED lez 3.4 ET NED lez 3.5 OD-BA NED lez HD 80 OD-BA NED lez TD 80.a OD-BA NED lez TD 80.b OD-BA NED lez HD 81 OD-BA NED lez TD 81.a OD-BA NED lez TD 81.b OD-BA NED lez HD 82 OD-BA NED lez TD 82.a OD-BA NED lez TD 82.b OD-BA NED lez TD 105.a	Vloeiend hardop lezen waarbij het lezen klinkt als spreken, vertellen. Vloeiend lezen waardoor je kunt focussen op de inhoud van wat je leest en niet op het decoderen. Zelfstandig lezen zonder ondersteuning.

Verdiepingsleerlijn

- ▲ **Facultatieve** leerlijn met **verdiepende doelen**, steeds in relatie tot doelen uit de basisleerlijn
- ▲ Is **NIET** de leerlijn van de ‘sterkere leerlingen’
- ▲ Ruimte voor **schooleigen curriculumontwikkeling**

3

In (audio)visuele mediaproducten beeldsignalen waarnemen en opvallend goede en minder geslaagde dingen doorzoeken en herkennen.

ET MUV med 5.1 OD-BA MUV bee HD 5
OD-BA MUV med HD 25 OD-BA MUV med TD 25.a
OD-BA MUV med TD 28.b OD-T7 MUV med 5.1

Het gebruik van ruimtelijke elementen exploreren en gebruiken om te verbeelden.

ET MUV bee 1.6 OD-BA MUV bee HD 4
OD-BA MUV bee HD 6 OD-T7 MUV bee 1.4 *
OD-T7 MUV bee 1.6

Via (audio)visuele media vormgevingselementen exploreren en gebruiken bij het verbeelden zoals beelden, combinatie van beelden en geluid, snelheid van beelden, camerastandpunt, vormgevingstechniek, het bewerken van beelden ...

Experimenteren met vormgevingselementen in (audio)visuele media.

Exploreren van vormgevingselementen in (audio)visuele media onder begeleiding of in kleine groep.

Via (audio)visuele media vormgevingselementen exploreren en gebruiken bij het verbeelden.

Eigen variaties zoeken op vormgevingselementen in (audio)visuele media.

Specifieke vormgevingselementen in (audio)visuele media combineren.

Het gebruik van ruimtelijke elementen zoals een grondlijn, verschillende perspectieven, herhalen en contrasteren ... exploreren en gebruiken om te verbeelden.

Exploreren van complexere ruimtelijke elementen en compositie onder begeleiding of in kleine groep.

Experimenteren met complexere ruimtelijke elementen en compositie.

Complexere ruimtelijke elementen en compositie combineren bij beeldende opdrachten.

Complexere ruimtelijke elementen en compositie benoemen bij het ontleden van beeldend werk.

Verbindende doelen voor 5- en 6- jarigen

- ▲ Doel: zachte overgang kleuter naar lager
- ▲ aangeboden aan 5- en 6- jarigen => **OVERLEG**

<i>De begrippen 'lengte, breedte, diepte, hoogte, dikte, afstand, omtrek' correct gebruiken.</i>	<i>Verschillende lengtes binnen één voorwerp meten en deze benoemen als 'lengte, diepte, hoogte, breedte en dikte'.</i>	
<i>De nood aan standaardmaten voor lengte aangeven en toelichten met een voorbeeld.</i>	<i>Eenzelfde afstand meten met verschillende maateenheden en deze vergelijken met elkaar.</i> <i>Het verband tussen de grootte van de maateenheid en het maatgetal ontdekken in concrete meetactiviteiten.</i>	
<i>Schat- en meetresultaten rond lengte (af)lezen en op verschillende manieren noteren.</i>		

Attitudes

- ▲ Leerlijnspecifiek op basis van een generieke set en geconcordeerd met OD/ET

Leerlijn – klein motorische
competenties ontwikkelen

Attitudes

Zichtbaar plezier beleven aan fysieke inspanningen.

OD LIO gvl 2.3

Bereid zijn om een opdracht vol te houden en af te werken.

ET LIO zes 3.1 * OD-BA LIO zes HD 55 OD-T7 LIO zes 3.1 * OD-T7 SEO dao 15

Geconcentreerd bezig zijn met een bewegingstaak.

ET LIO moc 1.28 * OD-BA LIO moc HD 39 OD-T7 LIO moc 1.28 *

Respect opbrengen voor bewegingsmateriaal.

ET LIO zes 3.7 OD-BA LIO zes HD 61 OD-BA LIO zes TD 62.a OD-T7 LIO zes 3.7

Aanloopfase

Aanloopfase

▲ **Facultatieve** leerlijn - doelen die **niet** in het **reguliere curriculum** zijn opgenomen

Aanloopfase

Zich aan materialen, dieren en personen hechten.

OD-T2 SEO sob 19. OD-T2 WER maa 77. OD-T2 WER maa 78. OD-T2 WER maa 79.

Verwijdering van een vertrouwd persoon aanvaarden.

OD-T2 SEO sob 18. OD-T3 SEO dao 87 OD-T3 SEO dao 88 OD-T3 SEO som 224

Bereid zijn tot medewerking en samenwerking met verzorger/begeleider.

OD-T2 SEO sob 17. OD-T2 WER red 58. OD-T2 WER red 62. OD-T3 SEO dao 83

Vertrouwde personen herkennen.

OD-T2 SEO sob 16. OD-T3 SEO dao 84

Het onderscheid tussen zichzelf en anderen ervaren (scheiding ik-niet ik).

OD-T2 SEO sob 15. OD-T3 SEO dao 34 OD-T3 SEO dao 44

Leerlijn – sociaal engagement

Uitbreidingsfase

▲ **Facultatieve** leerlijn met doelen die **boven de ET** gaan

Leerlijn – getallen: verhoudingen
en relaties

Uitbreidings-
fase

Beseffen dat niet alle verhoudingen lineair zijn.

De verhoudingsfactor berekenen.

paiize.

Leer Lokaal

Nederlands

3 thema's – 21 leerlijnen

mondelijke taalvaardigheid

- Rijke en gevarieerde teksten beluisteren en begrijpen
- Strategieën gebruiken bij het luisteren
- Rijk en gevarieerd spreken
- Strategieën gebruiken bij het spreken
- Verzorgd spreken en presenteren
- Gesprekken voeren

schriftelijke taalvaardigheid

- Teksten decoderen en vloeiend lezen
- Rijke en gevarieerde teksten lezen en begrijpen
- Strategieën gebruiken bij lezen
- Gemotiveerd zijn om te lezen – literatuur beleven
- Rijke en gevarieerde teksten schrijven
- Strategieën gebruiken bij het schrijven
- Tekstverzorging en presentatie bij het schrijven

taal- beschouwing

- Nadenken over en hanteren van non-verbale communicatie
- Nadenken over en toepassen van taalgebruik en taalgedrag vanuit het communicatiemodel
- Nadenken over en toepassen van het taalsysteem: betekenis geven aan woorden en woordgroepen, letterlijke en figuurlijke taal
- Nadenken over en toepassen van het taalsysteem: klanken, klankgroepen, letters, vorming en spelling van woorden
- Nadenken over en toepassen van het taalsysteem: woordsoorten en hun kenmerken
- Nadenken over en toepassen van het taalsysteem: zinnen, zinsdelen en interpunctie
- Nadenken over en toepassen van het taalsysteem: tekststructuur en vormkenmerken van teksten
- (Inter)culturele gerichtheid

Zender													Ontvanger																
4.	De leerlingen reflecteren op aspecten van de communicatieve situatie in verband met de zender (wanneer zichzelf of anderen de zender zijn):	OD 5.1											5.	De leerlingen reflecteren op aspecten van de communicatieve situatie in verband met de ontvanger (wanneer zichzelf of anderen de ontvanger zijn):	OD 5.1														
a.	de boodschap;	OD 5.2											a.	de boodschap;	OD 5.2														
b.	bedoeling van de zender;	OD 5.3											b.	bedoeling van de ontvanger;	OD 5.3														
c.	ontvanger van de boodschap (afstand, kennis, cultuur, taal ...);	OD 5.4											c.	zender van de boodschap;	OD 5.4														
d.	situatie (omstandigheden, vooroordelen ...);	OD 5.5											d.	situatie (verwachtingen tegenover de zender, achtergrondkennis, afstand met de zender, vooroordelen ...);	OD 5.5														
e.	middel (mondeling/schriftelijk, teksttype, niet-talige middelen ...);	ET 4.8*											e.	middel;	ET 4.8*														
f.	strategische aanpak (planning, uitvoering, controle op inhoud en vorm, reflectie op proces);	ET 5.1											f.	strategische aanpak (planning, uitvoering, controle op inhoud en vorm, reflectie op proces);	ET 5.1														
g.	effect.	ET 5.2											g.	effect.	ET 5.2														
		ET 5.3													ET 5.3														
		ET 5.4													ET 5.4														
		ET 6.2*													ET 6.2*														
		ET 6.3													ET 6.3														
		ET 6.4													ET 6.4														
		ET 6.6													ET 6.6														

Reflecteren op aspecten van de communicatieve situatie vanuit het perspectief van de zender: boodschap, bedoeling, de ontvanger.

OD 1

OD-BA 5

OD-T3 1

OD-T7 6

Basisleerlijn

Reflecteren op de ontvanger van de communicatie vanuit het perspectief van de zender. (afstand, cultuur, taal, mondeling of schriftelijk ...).

Reflecteren op de bedoeling van de boodschap in de communicatie vanuit het perspectief van de zender.

Reflecteren op de boodschap in de communicatie vanuit het perspectief van de zender.

Ondersteuningsleerlijn

Leerlijn –
Nadenken over
en toepassen
van taalgebruik
en taalgedrag
vanuit het
communicatie
model

Ik en de wereld

8 thema's – **34** leerlijnen

tijd

- Tijdsbegrippen en kalendergebruik
- Historische tijd

natuur

- Biotoop – ecosysteem
- Plantenrijk, schimmels en paddenstoelen
- Dieren
- Het menselijk lichaam

ruimte

- Oriënteren in de ruimte
- Inrichten van de omgeving
- Plaatsen en landschappen
- Kennis van de eigen omgeving en van de wereld
- Maquette, plattegrond en kaart
- Weer en klimaat
- De aarde en de ruimte
- Klimaatverandering en milieu

financieel economische competenties

- Beroepen en het verwerven van een inkomen
- Consument zijn
- Rijk en arm

natuur- kundige verschijnselen

- Eigenschappen van materie
- Kracht en beweging
- Energie en energieomzettingen
- Licht
- Warmte en temperatuur
- Geluid
- Elektriciteit en magnetisme

techniek

- Kerncomponenten - begrijpen
- Techniek maken en gebruiken
- Techniek duiden

verkeer

- Voetganger en fietser
- Veilig in het verkeer

maat- schappij

- Samenleven in diversiteit
- Regels en afspraken - rechten en plichten
- Democratisch burgerschap
- Lokaal – nationaal – internationaal
- Vrije tijd

wordt gevormd door verschillende leerlijnen
uit verschillende leergebieden

Wiskunde

4 thema's – 25 leerlijnen

getallen

- Getallen voorstellen, lezen en noteren
- Getallen tellen, vergelijken en ordenen
- Getallen, verhoudingen en relaties
- Functies van getallen
- Patronen
- Afronden en schatten
- Getallen optellen en aftrekken
- Getallen vermenigvuldigen en delen
- Tabellen en grafieken

meten

- Kwalitatieve eigenschappen en kenmerken
- Lengte en omtrek
- Gewicht (massa)
- Inhoud en volume
- Oppervlakte
- Schaal
- Klokkezen
- Snelheid
- Hoeken
- Geld
- Temperatuur

meetkunde

- Meetkundige vormen
- Meetkundige hulpmiddelen
- Meetkundige relaties
- Meetkundige oriëntaties

wiskundige strategieën en probleemoplossende vaardigheden

- Wiskundige strategieën en probleemoplossende vaardigheden

Frans

3 thema's – **6** leerlijnen

mondelijke taalvaardigheid

- Luisteren
- Spreken
- Mondelinge interactie

schriftelijke taalvaardigheid

- Lezen
- Schrijven

taal- beschouwing

- Nadenken over en toepassen van het taalsysteem: woordenschat, woordsoorten en zinnen

Gezondheid

3 thema's – **16** leerlijnen

motorische competenties

- Lichaams- & bewegingsperceptie
- Klein-motorische competenties ontwikkelen
- KLUSCE-bewegingscompetenties ontwikkelen
- Lichaams- & bewegingsorganisatie
- Groot-motorische competenties: basisbewegingen
- Groot-motorische competenties: bewegingen bij sport en spel
- Groot-motorische competenties: zwemmen
- Groot-motorische competenties: ritmisch en expressief bewegen

gezonde en veilige levensstijl

- Voeding
- EHBO
- Gezondheidsbevorderend gedrag
- Seksuele ontwikkeling en integriteit
- Zintuigelijke ontwikkeling en rustervaring

mentaal welbevinden

- Zelfconcept
- Inlevingsvermogen
- Omgaan met emoties - emotieregulatie

Kunst en cultuur

4 thema's – **7** leerlijnen waarvan **3** transversale leerlijnen

beschouwen
van kunst
en cultuur

- Onderzoeken en beschouwen van kunst en cultuur

onderzoeken
en
creëren

- Onderzoeken en creëren van beeld
- Onderzoeken en creëren van beweging en dans
- Onderzoeken en creëren van drama
- Onderzoeken en creëren van muziek

creativiteit

- Creativiteit en verbeelding

presenteren

- Presenteren van eigen creaties

1.3 Via bewegen komen tot vormgeven (productief) De kinderen tonen een eigen interpretatie in dans van een enkelvoudig gegeven. (pak. 1) De kinderen kunnen twee plaatsgebonden bewegingen in opeenvolgende herhaling tot één geheel combineren. (pak. 2) De kinderen kunnen een verplaatsende beweging uitvoeren waarbij twee passen in herhalende opeenvolging gecombineerd worden. (pak. 2) De kinderen kunnen een bewegingszin[■] maken waarin bewegingen op de plaats en door de ruimte gecombineerd en herhaald worden. (pak. 2) De kinderen kunnen een eenvoudige bewegingszin maken, herhalen en combineren met andere bewegingszinnen tot een dans. (pak. 3) De kinderen kunnen gegevens met betrekking tot vorm, vloerpatronen, ruimtelagen, bewegingskwaliteiten combineren in het maken van eigen dansstukjes. (pak. 3) De kinderen kunnen vormvondsten onthouden en overdragen aan and De kinderen kunnen een aantal vormingsprincipes (vorm, vloerpatroon bij het maken van een eigen bewegingsstuk of dans. (pak. 4) De kinderen kunnen een eigen dans ontwerpen met twee delen in vers verschillende bewegingskwaliteiten en ruimte-invullingen gebruikt worden. (pak. 4) <i>De kinderen kunnen een korte solo tonen met begin, midden, einde. (pak. 4)</i>	OD 4.3 OD 4.4 OD 6.3 ET 4.5 ET 4.6 ET *6.3 ET *6.4 ET *6.5
---	--

De kinderen kunnen gegevens met betrekking tot vorm, vloerpatronen, ruimtelagen, bewegingskwaliteiten combineren in het maken van eigen dansstukjes. (pak. 3)

Leerlijn –
onderzoeken
en creëren van
beweging en
dans

Nieuwe dansen ontwerpen met eenvoudige
passen en figuren.

ET 1

OD-BA 1

OD-T7 1

Basisleerlijn

Verschillende eenvoudige bewegingszin-
nen herhalen en combineren tot een be-
wegingsstuk of dans.

Verdiepingsleerlijn

Leercompetenties

7 transversale leerlijnen

- Leren en memoriseren
- Omgaan met informatiebronnen
- Problemen oplossen
- Plannen
- Keuzes maken en initiatief nemen
- Samenwerken
- Onderzoek opzetten

Digitale geletterdheid

3 transversale leerlijnen

- ICT-basisvaardigheden
- Computationeel denken
- Mediawijsheid

Sociaal-relatieve competenties

3 transversale leerlijnen

- Sociaal engagement
- Weerbaarheid
- Oplossingsgericht omgaan met conflictsituaties

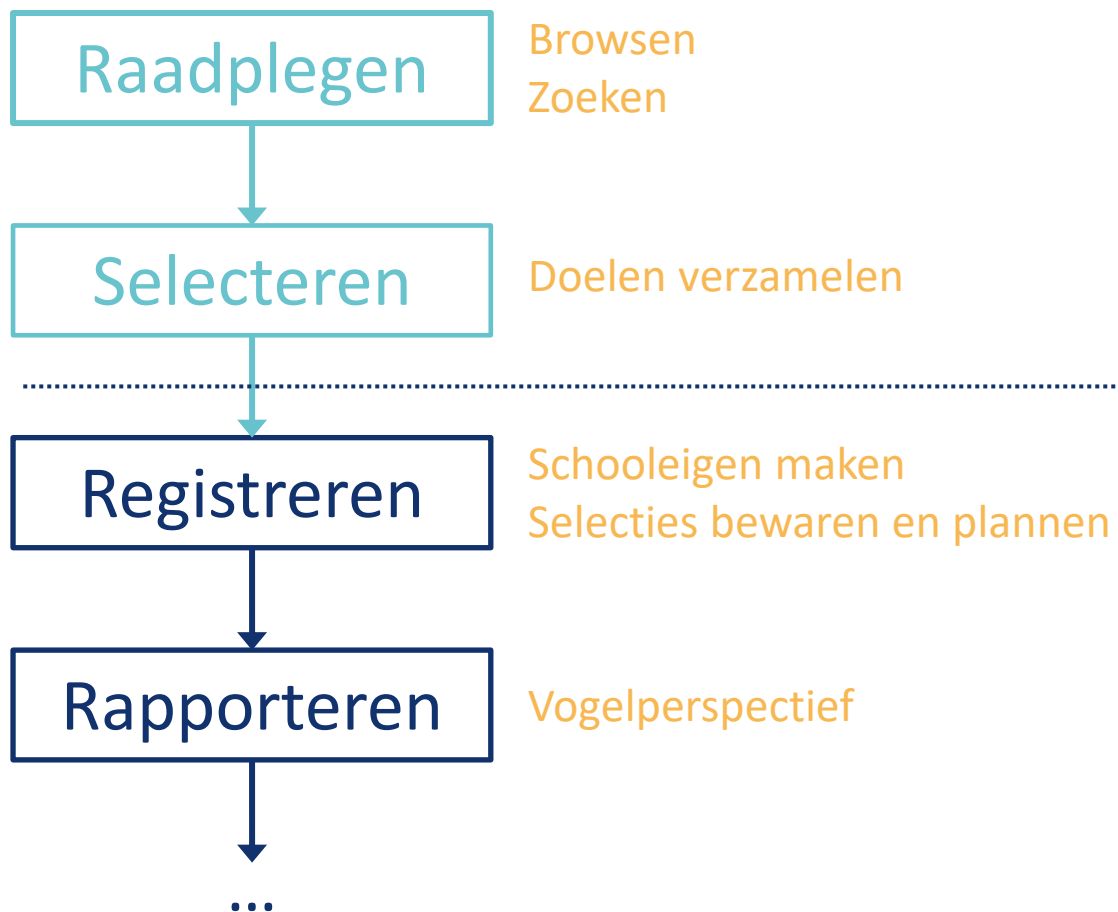

Leer Lokaal Digitaal

BETALEND AANBOD

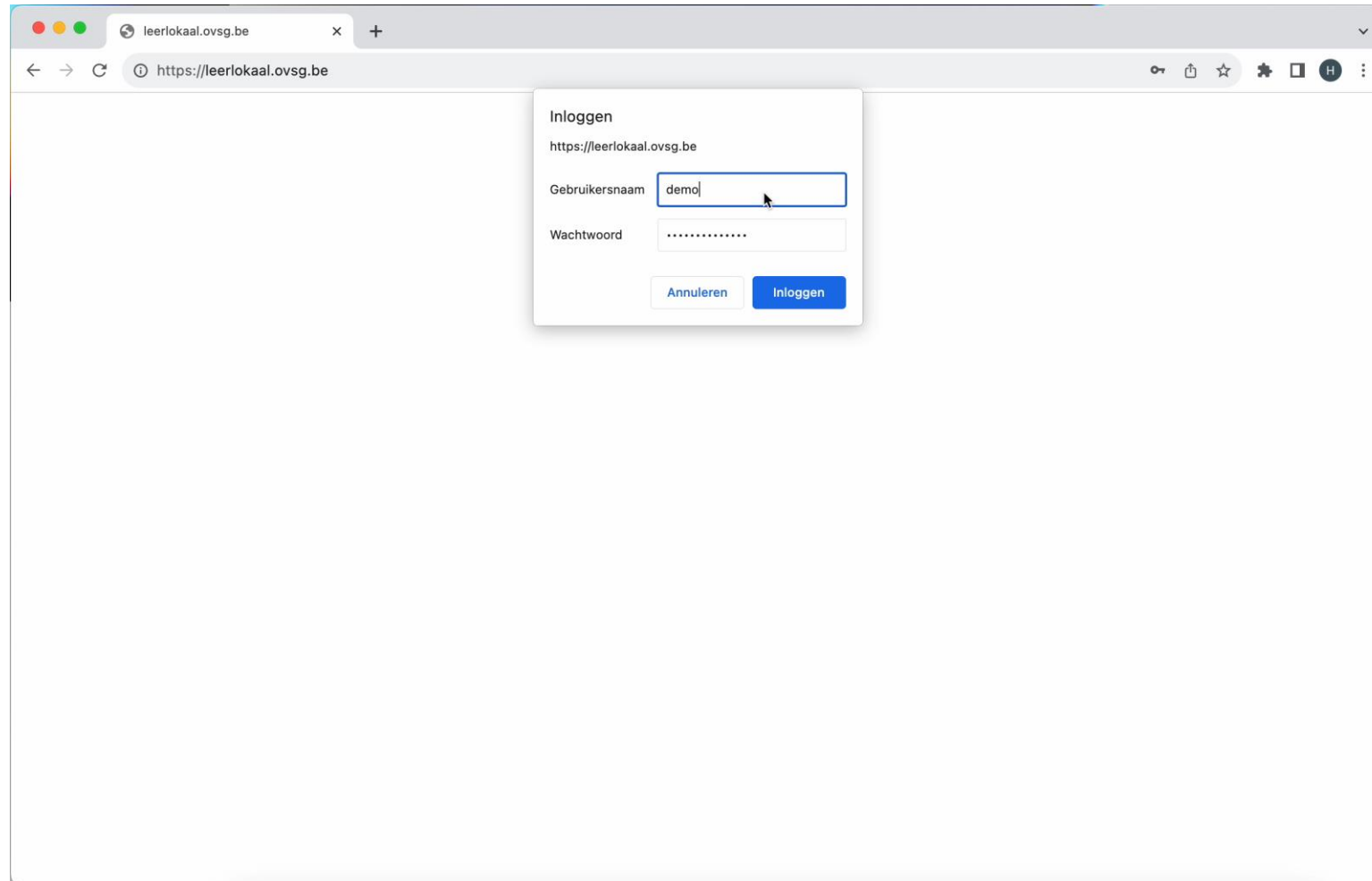
Beschikbaar vanaf september 2023
Systematische doorontwikkeling

Geleidelijke uitrol
Systematische doorontwikkeling

WORK
— *in* —
PROGRESS

Demo digitale tool

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying "leerlokaal.ovsg.be" and the URL "https://leerlokaal.ovsg.be". The main content area is a light gray. A white login modal is centered on the screen. The modal has a title "Inloggen" and the URL "https://leerlokaal.ovsg.be". It contains two input fields: "Gebruikersnaam" with the text "demo" and "Wachtwoord" with masked characters ".....". At the bottom of the modal are two buttons: "Annuleren" (light blue) and "Inloggen" (blue).

Inloggen
https://leerlokaal.ovsg.be

Gebruikersnaam demo

Wachtwoord

Annuleren Inloggen

Hoe inloggen?

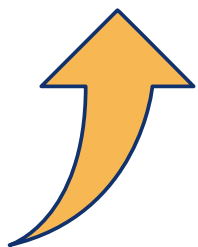
leerlokaal.ovsg.be

x

+

leerlokaal.ovsg.be

Inloggen

https://leerlokaal.ovsg.be

Gebruikersnaam

Wachtwoord

Inloggen

Annuleren

QUIZ TIME

QUIZ TIME

2:00

Vraag 1a: Op hoeveel bouwstenen is Leer Lokaal gebaseerd?

5

Vraag 1b: Welke?

Totale persoonlijkheidsontwikkeling

Kenniscreatie

Samenhang door geïntegreerd werken

Continue ontwikkeling

Leerlingen begeleiden

QUIZ TIME

2:00

Vraag 2a: Hoeveel leergebieden telt Leer Lokaal?

9

Vraag 2b: Welke?

Nederlands

Ik & de wereld

Kunst & cultuur

Frans

Wiskunde

Gezondheid

Leercompetenties

Digitale geletterdheid

Sociale en relationele
competenties

QUIZ TIME

2:00

Vraag 3: Binnen het leergebied kunst en cultuur vinden we 4 thema's waarvan 3 transversale. Welk thema binnen K&C is niet transversaal?

Beschouwen van kunst en cultuur

Creativiteit

Onderzoeken en creëren

Presenteren

QUIZ TIME

2:00

Vraag 4: Wat kenmerkt het spiraalcurriculum?

We lezen van onder naar boven

Regelmatige herhaling

Toenemende complexiteit

Nieuwe leerstof systematisch koppelen aan voorafgaande leerstof

...

QUIZ TIME

2:00

Vraag 5: Wat is het verschil tussen de basisleerlijn, de ondersteuningsleerlijn en de verdiepingsleerlijn?

BASISLEERLIJN	ONDERSTEUNINGSLEERLIJN	VERDIEPINGSLEERLIJN
• Bevat geconcordeerde en niet-geconcordeerde doelen • Doelen voor alle leerlingen	• Facultatieve leerlijn met ondersteunende tussendoelen, steeds in relatie tot doelen uit de basisleerlijn • Is NIET de leerlijn van de 'zwakkere leerlingen' • Ruimte voor schooleigen curriculumontwikkeling	• Facultatieve leerlijn met verdiepende doelen, steeds in relatie tot doelen uit de basisleerlijn • Is NIET de leerlijn van de 'sterkere leerlingen' • Ruimte voor schooleigen curriculumontwikkeling

Wat nu?

Schooljaar 23 - 24

Schooljaar 24 - 25

Schooljaar 25 - 26

IMPLEMENTATIEFASE
1

KICK OFF LEER LOKAAL

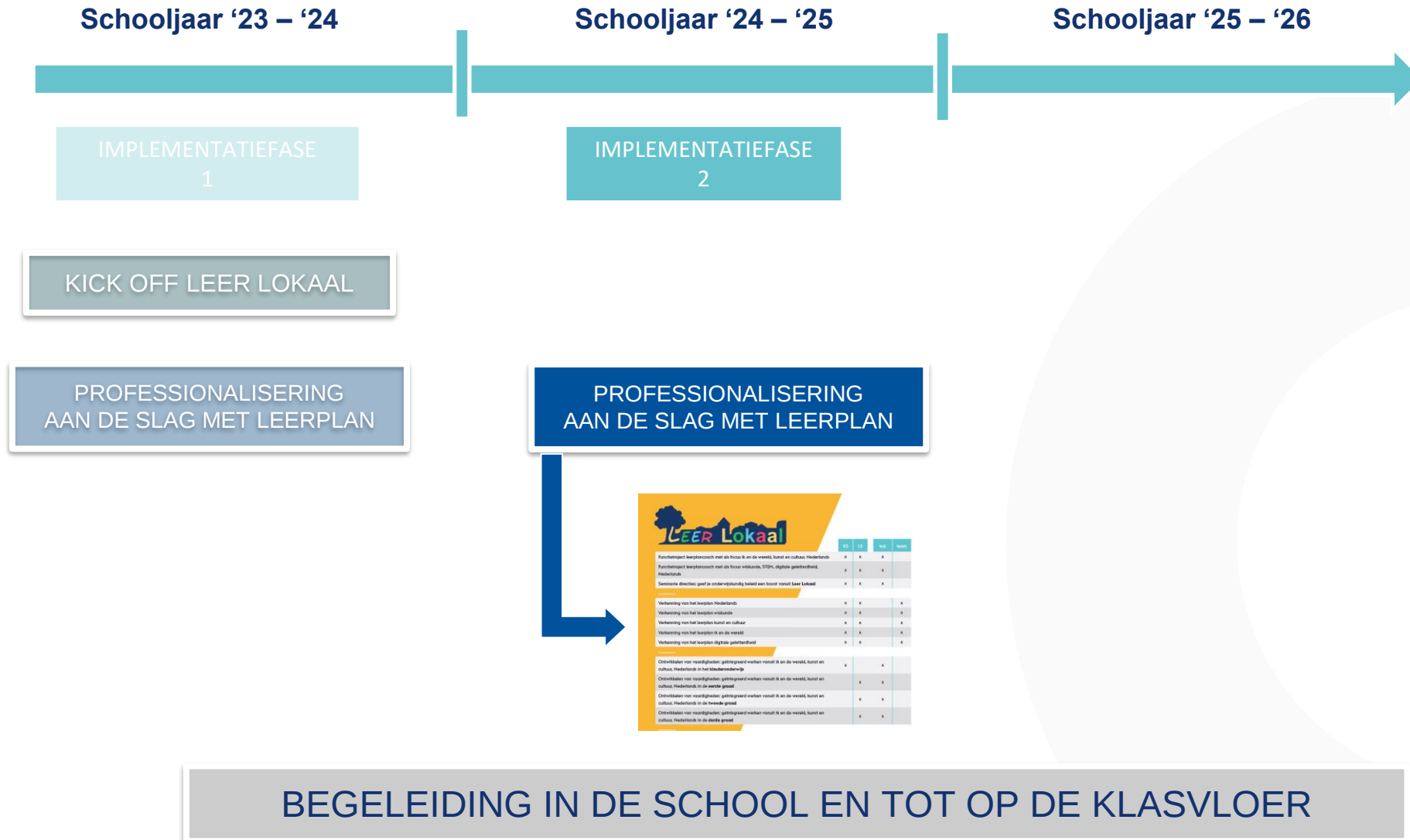
PROFESSIONALISERING
AAN DE SLAG MET LEERPLAN

	20	21	22	23
Functiegericht leerplanmatig met als focus ik en de wereld, kunst en cultuur, Nederland	x	x	x	
Functiegericht leerplanmatig met als focus vakken, STEW, digitale geletterdheid, Nederland	x	x	x	
Samenvatting: leerplan met als onderwerp Leer Lokaal	x	x	x	
Vereniging van het Leven				
Vereniging van het Leven Nederland	x	x	x	
Vereniging van het Leven Vlaanderen	x	x	x	
Vereniging van het Leven Brussel en cultuur	x	x	x	
Vereniging van het Leven ik en de wereld	x	x	x	
Vereniging van het Leven digitale geletterdheid	x	x	x	
Ontwikkeling van vooropleiding				
Ontwikkeling van vooropleiding getuigenis van ik en de wereld, kunst en cultuur, Nederland in het Vlaanderen	x	x	x	
Ontwikkeling van vooropleiding getuigenis van ik en de wereld, kunst en cultuur, Nederland in de wereld	x	x	x	
Ontwikkeling van vooropleiding getuigenis van ik en de wereld, kunst en cultuur, Nederland in de wereld	x	x	x	
Ontwikkeling van vooropleiding getuigenis van ik en de wereld, kunst en cultuur, Nederland in de wereld	x	x	x	

BEGELEIDING IN DE SCHOOL EN TOT OP DE KLASVLOER

Wat nu?

- => politeia.be

Nog vragen?

Nog vragen?

[Home](#) > [Onze thema's](#) > [Leerplannen en didactiek](#) > [Basisonderwijs](#) > [Leer Lokaal](#) > Veelgestelde vragen Leer Lokaal

Veelgestelde vragen Leer Lokaal

~~~~~ Praktisch aan de slag

Wanneer is Leer Lokaal toegankelijk voor schoolteams?

~~~~~ Wat moet je weten over Leer Lokaal?

Wat betekent kenniscreatie in Leer Lokaal?

Walentina Cools, Algemeen Directeur

Bedankt!

www.ovsg.be

www.instagram.com/ovsg_onderwijs

www.facebook.com/ovsgvzw

www.twitter.com/OVSG_onderwijs

www.linkedin.com/company/ovsg

*Veel
succes*

